

KNIHOVNA PRO VŠECHNY

9:00–13:00

Garantky: **Mgr. Blanka Konvalinková – Krajská vědecká knihovna v Liberci**
Mgr. Jana Linhartová – Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem

Název skrývá podtitul Čtenáři se specifickými potřebami. Blok bude věnován těm čtenářům, kteří mají oproti ostatním určité znevýhodnění. Zaměříme se na podmínky, které by knihovny měly splňovat při práci s osobami s handicapem, při práci se seniory a jinými znevýhodněnými skupinami uživatelů. Popíšeme nejčastější postižení, s kterými se knihovníci mohou při své práci setkat, a zkusíme poradit, jak s těmito uživateli komunikovat tak, aby byl zachován rovný přístup. Zmíníme se o inkluzi a o tom, jak je důležitá spolupráce s organizacemi, které zdravotně postižené sdružují. Na příkladech dobré praxe si ukážeme možnosti knihoven při začlenění handicapovaných osob do společnosti nás, zdravých.

***Blanka Konvalinková** vystudovala obor Knihovnictví a vědecké informace na Karlově univerzitě v Praze. V Krajské vědecké knihovně v Liberci pracuje od roku 1985, postupně v katalogizaci, v organizačním oddělení a od roku 2009 ve funkci ředitelky knihovny. Je předsedkyní sekce SDRUK pro regionální funkce, členkou Výkonného výboru SKIP. Mezi její profesní zájmy patří zahraniční spolupráce, zejména s německými a polskými knihovnami v Euroregionu Nisa. Ve větší míře se věnuje i problematice handicapovaných.*

***Jana Linhartová** absolvovala studium učitelství se Speciální pedagogikou na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem. Od roku 1993 vyučovala na speciální škole, obou stupních ZŠ a byla vedoucí učitelkou oboru diplomovaný radiologický asistent na VOŠ a SZŠ v Ústí nad Labem. Od roku 2008 byla ředitelkou základní školy, která se profilovala jako škola poskytující výchovu a vzdělávání pro žáky se SVP. Na jaře 2016 se stala certifikovanou lektorkou pro oblast Společného vzdělávání. Od února 2017 je ředitelkou Severočeské vědecké knihovny v Ústí nad Labem a své zkušenosti získané ve školství chce využít pro navázání úzké spolupráce knihoven a škol.*

PROGRAM

PŘEDNÁŠKY – Malý sál č. 2

9:00–9:15

ÚVODNÍ SLOVO / Mgr. Blanka Konvalinková, Mgr. Jana Linhartová

9:15–10:00

PROPOJENÍ FORMÁLNÍHO A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V RÁMCI SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ / PhDr. Jana Zapletalová / ředitelka NÚV a náměstkyně MŠMT

Nároky na knihovníky, pedagogy, rodiče i žáky při zavádění společného vzdělávání a možnosti metodické podpory knihovníkům, pedagogům, rodičům, dobrovolníkům...

***Jana Zapletalová** je školní psychologkou a autorkou projektů pro zavádění školních psychologů a školních speciálních pedagogů v ČR. Je autorkou řady metodických materiálů v oblasti školní psychologie, spoluautorka konceptu C(R)V v oboru školní psychologie na PedF UK, garantkou studia na FF UK Bratislava v oboru školní psychologie. V současné době je předsedkyně Asociace školních psychologů, členkou UPA, dlouholetou ředitelkou IPPP ČR, náměstkyně MŠMT a NÚV pro školní a školské poradenské služby, prevenci, ústavní a ochrannou výchovu. Je autorkou a spoluautorkou*

mnoha publikací: Obligatorní diagnózy a obligatorní diagnostika v pedagogicko-psychologických poradnách, 2006, IPPP ČR; S. Štech, J. Zapletalová: Úvod do školní psychologie, Portál, 2013; Metodiky pro práci školního psychologa, NÚV, 2014 a dalších.

10:00–10:45

SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KNIHOVNY / Mgr. Martina Brhelová / ředitelka ZŠ, SPC, lektorka, Mgr. Jana Linhartová / ředitelka SVKUL, lektorka

Definice žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, typy handicapů. Knihovna, prostor pro vzdělávání pro všechny. Možnosti spolupráce knihoven, škol a školských zařízení v rámci SV.

Martina Brhelová je ředitelkou sloučených speciálních škol v Ústí nad Labem a zároveň je také ředitelkou Speciálně pedagogického centra. Zaměřuje se na zavádění novinek a terapeutických postupů do vzdělávacích programů pro děti vyžadující speciální péči především v oblasti zooterapie a arteterapie. Působí jako externistka na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v oblasti speciální pedagogiky a je také aktivní lektorkou v této oblasti.

10:45–11:15 – PŘESTÁVKA

11:15–11:45

KNIHOVNA PŘÁTELSKÁ K UŽIVATELŮM SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI (CO KNIHOVNY MOHOU UDĚLAT PRO SVÉ UŽIVATELE) / Mgr. Eva Cerniňáková / Knihovna JABOK

Přístupnost knihoven pro uživatele se specifickými potřebami je jedním předpokladů rovného přístupu k informacím. Je také velmi důležitá pro naplnění komunitního poslání knihoven. Standard Handicap Friendly má napomoci tomu, aby se knihovny staly partnerem, na kterého se osoby se specifickými potřebami mohou obrátit s jistotou, že jsou vítány a že dostanou stejně kvalitní služby jako ostatní uživatelé. Standard i návazné metodiky se zabývají nejen bezbariérovostí prostor, ale také dalšími možnostmi, jak zpřístupnit knihovní a informační služby různým skupinám uživatelů se specifickými potřebami. Certifikát Handicap Friendly, který je dokladem splnění podmínek Standardu Handicap Friendly, již získalo několik krajských knihoven. Další knihovny se na získání certifikátu připravují.

11:45–12:10

JAK (NE)VIDÍME SVĚT KOLEM NÁS / Blanka Getvertová / Knihovna města Ostravy

Nehleďte v tom nic složitého, prostě to dělejte na 101 %. I když nikdy nepůjde o „masovku“, stojí to za to.

Blanka Getvertová pracuje v Knihovně města Ostravy 28 let, posledních 10 let se intenzivně a s velkým nasazením věnuje práci s handicapovanými čtenáři a návštěvníky knihovny. Ve Zvukové knihovně půjčuje, pořádá kulturní akce pro veřejnost a tematické vzdělávací besedy pro školy.

12:10–12:30

NESLYŠÍTE? NÁM TO NEVA! / Lucie Romancová / Krajská vědecká knihovna v Liberci
Příspěvek o tom, jak se setkávají dva světy, svět slyšících i neslyšících, v prostoru knihovny. Prezentace o aktivitách, které Krajská vědecká knihovna v Liberci nabízí pro osoby se sluchovým postižením, a jak se zapojuje do osvěty oslovující širokou veřejnost. Praktická ukázka.

Lucie Romancová je knihovnice a koordinátorka aktivit pro handicapované uživatele v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Své bohaté zkušenosti z doby, kdy pracovala jako tlumočnice do českého znakového jazyka, využívá při práci s neslyšícími návštěvníky knihovny, vede workshopy znakového

jazyka pro děti a podílí se na aktivitách, které se v knihovně každoročně pořádají pro osoby se sluchovým postižením. Pracuje jako dobrovolník v organizacích, které pomáhají zpřístupňovat informace osobám se sluchovým postižením, zvláště těm, kteří využívají český znakový jazyk. Také se podílí na vzdělávání neslyšících dětí všech věkových kategoriích (od mateřských škol až po střední školy) a v minulém roce vedla z pověření knihovny workshopy pro ředitele středních a vyšších odborných škol Libereckého kraje.

12:30–12:50

KNIHY S PIKTOGRAMY / Hana Zobačová / Nakladatelství Pasparta

Přednášející představí speciálně upravené klasické pohádky doprovázené piktogramy, které podporují malé čtenáře v lepším pochopení psaného textu. Vysvětlí, jak s knihou pracovat, pro jaké čtenáře je kniha určena (děti s dysfázií, bilingvní děti, děti s autismem, hyperaktivní děti, děti s jakoukoliv komplexní řečovou vadou, ale i děti zdravě se vyvíjející) a co vše lze u dětí s pomocí této metody a těchto knih rozvíjet a trénovat.

Hana Zobačová je speciální pedagožka pracující pro nakladatelství Pasparta jako odpovědná redaktorka dětské literatury a pro Středisko včasné intervence NAUTIS Praha v oblasti rané péče. Je spoluautorkou několika didaktických knih a redaktorkou klasických pohádkových textů upravených pro nejmenší děti. V práci se zaměřuje na děti s různým typem handicapu, především na děti s poruchou autistického spektra, děti dysfatické a hyperaktivní.

12:50–13:00

ZÁVĚREČNÁ DISKUZE